

WISSELENDE WEERSOMSTANDIGHEDEN AFGELOPEN SEIZOENEN

Gezond omgaan met vers gewonnen ruwvoer

Het seizoen waarin graskuil kan worden gewonnen is bijna achter de rug. Het was een jaar met wisselende gezichten. Het voorjaar was eerst nat en koel, gevolgd door een drogere periode waarin op droge gronden zelfs nog is berekend. Na de warmere periode viel er veel neerslag. In de loop van augustus werd het weer droger en is er veel voer gewonnen. Wat is de invloed van dit weer op de voeding deze winter?

Droogstandscheck	Verse Koeiencheck	Mineralencheck	Pakket Spoorelementen
NEFA	NEFA	Jodium	Jodium
BHBZ	BHBZ	Koper	Koper
Ureum	Ureum	Molybdeen	Selenium
Magnesium	Magnesium	Selenium	Zink
Haptoglobine	Fosfor	Zink	
	Creatinekinase (CK)	Fosfor	
	Calcium		

Een aantal onderzoeken die het meest worden uitgevoerd door veehouders in Nederland om de invloed van rantsoenen te meten.

Veel wisselende weersomstandigheden leiden tot een grote variatie in de voedingskenmerken van de graskuilen. Weet wat je voert en laat van alle kuilen uitgebreide analyses maken, mét mineralen en spoorelementen. Dat geeft, zeker in een wisselend jaar qua weersomstandigheden, de beste kansen op goede rantsoenberekeningen en een gezonde veestapel die goed kan produceren in de komende winterperiode.

Weet wat koe opneemt

De opname van mineralen kan bij verschillende ruwvoerders wisselen, zeker als de passage in het maagdarmkanaal wisselt. Omdat mineralenopname vanuit het maagdarmkanaal van belang is voor de beschikbaarheid van deze elementen voor de koe, is het verstandig om de mineralen en spoorelementen ook op koe-niveau te checken. Dit kan eenvoudig via tankmelk of met behulp van bloedonderzoek.

Extra aandacht voor droogstaande koeien

Eurofins Agro geeft aan dat dit voorjaar kuilen zijn gewonnen die opvallende niveaus aan macromineralen, en met name kalium en chloor, bevatten. Het is daarom belangrijk om deze gehalten te checken. Kalium en chloor zijn beiden van belang voor de kation-anion-balans (KAB), waardoor de KAB in de voorjaarskuilen van dit jaar vrij hoog kan liggen. Met name voor droogstaande koeien is het belangrijk om de KAB zo dicht mogelijk bij 0 te krijgen. Dat kan de komende winter een grotere uitdaging zijn. Een te hoge KAB leidt gemakkelijk tot (subklinische) melkziekte, waardoor de koe een slechte lactatiestart kan hebben met extra risico op een negatieve energiebalans. Een droogstand die niet optimaal is, kan problemen met de koeien geven en effect hebben op de vitaliteit van de kalveren. Dat samen beïnvloedt natuurlijk ook jouw werkplezier. Een goede rantsoenberekening is het begin en daarnaast is het natuurlijk ook belangrijk hoeveel de koeien opvreten. Om zeker te weten dat de droogstand voldoende is, kun je de Droogstandscheck uitvoeren. Deze geeft informatie over onder andere de hoeveelheid energie, eiwit en magnesium in het rantsoen zit. En geeft je inzicht óf en waar bijgestuurd moet worden in het rantsoen.

Voorzichtig met goed verteerbare kuilen voor melkkoeien

Voor de melkproductie zijn de goed verteerbare kuilen goed, deze werden voornamelijk in het vroege voorjaar gewonnen. Alleen zij verdienen wel voorzichtigheid. De lage gehalten aan celwanden en goede verteerbaarheid van NDF en organische stof leiden tot een wat hoger risico op pensverzuring en in ieder geval een

risico op een snellere passage van het ruwvoer. Een structuurbron toevoegen kan zorgen voor een betere benutting van de graskuil en een lager risico op pensverzuring. In veel gevallen kan de tweede snede een goede toevoeging aan een rantsoen zijn waarin de eerste snede is ingerekend. De tweede snede is namelijk gemiddeld van minder goede kwaliteit. Het VEM-gehalte is lager, omdat veel gras in de aar is geschoten. Het drogestofgehalte is gemiddeld hoger dan 45 procent waardoor moet worden opgelet voor broei en eventueel selectie aan het voerhek. Bij droog gras komt de conservering van de kuil namelijk minder snel op gang. Daarnaast is een droge graskuil moeilijker aan te rijden waardoor vaak meer zuurstof in de kuil achterblijft. Het ruweiwitgehalte is bij de tweede snede lager dan bij de eerste snede.

Verse koeien

Bij melkkoeien is veel informatie beschikbaar door sensoren en een MPR-uitslag. De uitdaging zit vaak in de groep verse koeien. Als het daar niet goed loopt, heeft dat effect op de gehele lactatie en de vruchtbaarheid. Vallen resultaten bij deze groep tegen? Dan is het belangrijk om ook naar de droogstand te kijken. Daarnaast kan de Verse Koeiencheck inzicht geven in de oorzaak van eventuele problemen.

Maiskuil

Naast gras wordt er ook weer maiskuil gewonnen. De mais is op veel plekken laat gezaaid door het natte, koude voorjaar, waardoor vaak ook later kan worden geoogst. Dit kan leiden tot een periode waarin de mais van het vorige jaar niet meer voorradig is. Wees er dan op beducht dat het voeren van verse maiskuil risico's oplevert voor de gezondheid. Verse mais bevat een grotere hoeveelheid suikers dan goed geconserveerde mais en koeien vreten deze verse mais vaak goed (meer opname). Het kan zorgen voor verteringsproblemen en een versnelde passage wat zich kan uiten in dunne, slecht verteerde mest en melkproductiedaling. Daarnaast is het meer broeigevoelig dan goed geconserveerde mais. Ons advies is daarom om verse mais de eerste vier tot zes weken na inkuilen niet te voeren.

Weet wat je voert

Kortom; geen jaar is hetzelfde, geen kuil is hetzelfde. Zorg voor goede en uitgebreide kuiluitslagen, een goede rantsoenberekening en controleer de opname. Investeer in een goed rantsoen, achteraf corrigeren en problemen met koeien kosten je vaak meer dan de investering in goede uitslagen voor een goede berekening.